

**Program działania Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu
na okres od 1 września 2025 r. do 31 sierpnia 2030 r.**

ZROZUMIEĆ ŚWIAT

ZROZUMIEĆ CZŁOWIEKA

Właśnie z tym hasłem Teatr im. Wilama Horzycy będzie podążał przez najbliższe sezony.

To w jego ramach:

- obserwujemy rzeczywistość
- trzymamy się blisko zwykłych obywateli
- zachowujemy równowagę między dramatem i komedią
- chcemy być popularni, ale nie powierzchowni
- szukamy, ale nie szokujemy

1.

Nowy dyrektor przychodząc do instytucji po wygranym konkursie nie powinien robić rewolucji. Zawsze wierzyłam w tę strategię i ostatnie cztery sezony w Teatrze Horzycy umocniły tylko moją wiarę w sens stopniowej zmiany i niegwałtowny lecz konsekwentny rozwój – repertuaru i zespołu. Teatr i tak podlega nieustającej presji zmian zewnętrznych i wewnętrznych. Nie wolno utrudniać tego procesu aplikując mu dodatkową terapię szokową. Chciałam zrozumieć ludzi pracujących w tym miejscu, wydobyć ich mocne strony, żebyśmy razem mogli rozpędzać teatr publiczny, teatr intelektualno-rozrywkowy. Budując wzajemne zaufanie, należy wszelkie trudności przekuwać w codzienne zwycięstwa.

2.

Gdzie jest Teatr Horzycy w 2025 roku?

Po czterech latach na stanowisku dyrektora naczelnego i współpracy z Łukaszem Czujem, kierownikiem artystycznym naszej placówki mogę się pochwalić przede wszystkim bogatym i różnorodnym repertuarem, wspaniałą i wierną publicznością, stałym, silnym i odważnym zespołem aktorskim, wielobarwnym i ambitnym zapleczem technicznym i administracyjnym. Jesteśmy regularnymi uczestnikami ministerialnego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej i zdobywamy na nim główne nagrody. Zagraniczne jury i goście z całej Europy mogą oglądać naszych aktorów i spektakle na Festiwalu Kontakt. Prezentowaliśmy nasze

spektakle (i zostaliśmy nagrodzeni) na Festiwalu Arcydzieł w Rzeszowie i Festiwalu Komедii w Tarnowie. Zaproszono nas na Kielecki Międzynarodowy Festiwal Teatralny czy Na Międzynarodowy Festiwal Teatralny Boska Komedia.

Postrzegam te ostatnie cztery lata w Teatrze Horzycy jako okres stabilizacji otwartej na nowość i inność. Udało się nam uniknąć wstrząsów repertuarowych, dbaliśmy o bogatą ofertę dla widzów, zapraszaliśmy do pracy interesujących i nieoczywistych twórców i twórczynie.

Nasza praca, nasze przedstawienia są częścią mainstreamowego obiegu teatralnego w Polsce. I jesteśmy z tego dumni. Nie jest to czas na zmianę strategii, ale na jej doprecyzowanie i rozwój.

3.

Chcę razem z moim zespołem i Piotrem Ratajczakiem, którego zaprosiłam na najbliższe sezony do współpracy jako kierownika artystycznego, nadal tworzyć teatr środka, z dobrze zbalansowanym repertuarem: z jednej strony ambitnym, z drugiej – rozrywkowym, poszukującym i tradycyjnym jednocześnie, stawiającym na inscenizacje sztuk dramatycznych i na adaptacje literatury.

Teatr popularny to taka odmiana teatru środka, która nie zasklepia się w ramach rozmowy z tylko jedną grupą publiczności, nie jest wyłącznie dla klasy średniej. Przeciwnie – chce docierać do wszystkich odbiorców, być mądrze modny i zarazem prosty do polubienia. Bywa wypadkową wielu różnych gustów. Popularność nie oznacza łatwości i kokieterii wobec widza. Teatr popularny w naszym rozumieniu jest teatrem powszechnie dostępnym, zapraszającym publiczność do ciekawej rozmowy o rzeczywistości i atrakcyjnej zabawy w konwencje. Teatr popularny przetwarza to, co wszyscy znamy i to, czym wszyscy żyjemy w taki sposób, że po wyjściu z teatru patrzymy na siebie i świat trochę inaczej. Popularność oznacza intelektualną dostępność scenicznych diagnoz, chęć naszej teatralnej odpowiedzi na pytania, które sobie każdy z nas na co dzień zadaje. Teatr popularny szuka tego co wspólne w kulturze wysokiej, popkulturze i w mediach.

4.

Pierwsza kadencja dyrektora to budowanie scenicznej i administracyjnej maszyny i uważne sprawdzanie jak działa po uruchomieniu. Druga kadencja to już praca teatralna na pełnych

obrotach i na nowych obszarach. Druga kadencja musi stać się takim momentem dla teatru, w którym należy podejmować wyzwania, jakich przez ostatnie sezony jeszcze nie testowaliśmy. Aby mieć poczucie rozwoju, a nie stagnacji.

Planujemy więc nowe tematy łączące premiery kilku sezonów zanurzone w misji „zrozumienia świata” (więcej na ten temat w pkt.5), przyjdą do nas nowi twórcy, z którymi zespół aktorski jeszcze się nie spotkał, pracować będziemy ze świeżymi estetyki z elementami teatru choreograficznego, performansu, improwizacji, będziemy testować oryginalne formaty współpracy, a więc wchodzić w koprodukcje polskie i międzynarodowe. Oprócz realizacji premier, będziemy również budować szerokie grono widzów poprzez działania edukacyjne i dostępnościowe m.in.: Teatr Bliżej, czyli warsztaty towarzyszące premierom sezonu i spektaklom z repertuaru teatru, Poznaj Teatr - warsztaty i ścieżki tematyczne służące poznawaniu i odkrywaniu przestrzeni teatru, Niedziela w Teatrze – śniadanie w przestrzeni teatru połączone z warsztatami dla dzieci lub dla dorosłych, Kim jest artysta? – warsztaty z hasłem przewodnim „radość tworzenia”, Laboratorium emocji – spotkania warsztatowe skupione wokół emocji w teatrze, Integracja przez teatr – warsztaty dla nowopowstałych grup, premiery studenckie z silent disco, lekcje teatralne oraz warsztaty, których celem jest uzyskanie nowych narzędzi do pracy z uczniami, narzędzi teatralnych poprzez wspólne tworzenie scenariusza lekcji (nauczyciel – pedagog teatru), weekend seniora z kulturą czyli warsztaty dla seniorów. Pod hasłem „Lato w Horzycy” mamy zaplanowane całoroczne warsztaty artystyczne dla młodzieży, ale szczególną częścią tych warsztatów są dwutygodniowe warsztaty wakacyjne podczas których powstaje młodzieżowa premiera spektaklu przy współpracy z twórcami. Podobną grupę warsztatową będziemy chcieli stworzyć dla osób dorosłych i seniorów. Podobnie jak to miało miejsce w ostatnich sezonach, również i teraz skupimy się na przygotowaniu ścieżek dostępu do spektakli dla osób z różnymi potrzebami.

5.

W dobie nieustających podziałów politycznych, społecznych i kulturowych teatr jako instytucja publiczna na równi z instytucjami edukacyjnymi powinien pracować nad szukaniem porozumienia pomiędzy różnymi grupami społecznymi, dbać o wzajemny szacunek i akceptację swoich racji.

Kluczowym wyzwaniem dla kultury i teatru staje się dziś rozumienie świata, czyli zbieranie informacji o rzeczywistości i umiejętność weryfikowania wiedzy, która podlega różnym biznesowym, politycznym, ideologicznym i emocjonalnym naciskom.

„Zrozumieć świat” - ta prosta skromna formuła zapożyczona z radiowej audycji Wiktora Osiatyńskiego nazywa dziś nasz podstawowy obowiązek, misję instytucji i ludzi kultury – wyjaśnia Piotr Ratajczak, zastępca dyrektora ds. artystycznych – spotkajmy się we wspólnej próbie zrozumienia naszego miejsca w skomplikowanej rzeczywistości – rozpoczniemy ten namysł od analizy jednostki, przyjrzymy się funkcjonowaniu rodziny i małych społeczności. Ta wyprawa teatralna doprowadzi nas do próby zrozumienia funkcjonowania systemów społecznych, politycznych i kulturowych.

Zrozumieć świat – czyli nasze tu i teraz, nasz stosunek do przeszłości, nasze emocje wobec przyszłości – można tylko analizując jego sprzeczności, mylne tropy, zafałszowania. To plan naszego teatru na najbliższe sezony.

6.

Teatr im. Wilama Horzycy i Międzynarodowy Festiwal Kontakt to system naczyń połączonych. Od chwili powołania festiwalu przez Krystynę Meissner Kontakt był najważniejszym polskim oknem na teatr europejski.

Festiwal Kontakt otwiera oczy kolejnym pokoleniom widzów i twórców na teatr sąsiadów, podkreśla wagę rozmowy o wartościach. Kontakt uczy nowych estetyk, podpowiada, co powinno się zmienić w aktorstwie i reżyserii, pokazuje klasę rzemiosła teatralnego mistrzów i aspiracje młodej generacji twórców. Jednocześnie daje szansę zespołowi Horzycy na konfrontację z najlepszymi spektaklami z Polski i zagranicy. Świetne przyjęcie europejskiego przedstawienia w Toruniu powinno być zawsze przepustką dla jego twórców do pracy w Polsce a także do ich spotkania z aktorami naszego teatru na próbach w jednym z kolejnych sezonów.

Powrót do idei corocznych edycji Kontaktu był moim obowiązkiem wobec mojej poprzedniczki – wspomnianej już Krystyny Meissner. Podtrzymuję najważniejsze założenia festiwalu na kolejne lata, gdyż zbudowały już silną marką promującą region i miasto. Odświeżyłam krąg artystów i estetyk, których polski teatr pilnie potrzebował. Festiwal znów zaczął żyć pełną piersią. Przyciągnęliśmy grupy młodych reżyserów, studentów i widzów. Pokazujemy podczas Kontaktu przedstawienia w wielkiej skali. Promujemy nowe estetyki.

Udało mi się już zaprosić do Torunia absolutne gwiazdy europejskiego i światowego teatru: Dimitrisa Papaioannou, Roberta Wilsona, Olivera Frljića, Alvisa Hermanisa, Krystiana Lupe, Romeo Castelluccio, Auréliena Bory'ego, Florentinę Holzinger i Johna Malkovicha. I liczę, że na tym nie koniec, że to dopiero początek teatralnych kontaktów na szczycie, z których korzysta nie tylko region i miasto, ale przede wszystkim nasza publiczność.

Kontakt jest w tej chwili i ma nadzieję pozostanie najważniejszym miejscem spotkania naszych widzów z gorącym i zarazem monumentalnym teatrem współczesnym.